בית משפט השלום בבת ים

[redacted]

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופטת ליעד שגב**

תובעים **פלוני אלמוני**
ע"י ב"כ עו"ד נ. גיצה ואח'

נגד

נתבעות **1.מגדל חברה לביטוח בע"מ**
ע"י ב"כ עו"ד אמיר גולן

2.דורטק טכנולוגיות כניסה בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד גלעד ברמן

פסק דין

התובעת מס' 1 (להלן: "התובעת"), ילידת [redacted], נחבלה בגופה ביום [redacted], עת יצאה מבנייני המשרדים של הנתבעת מס' 2 (להלן: "מגדל") כשהיא עושה שימוש בדלת מסתובבת שייצרה והתקינה הנתבעת מס' 3 (להלן: "דורטק").

התובע מס' 2 הוא בנה של התובעת (להלן: "התובע") והוא תובע כמי שסועד את אמו ומטפל בה, וכמי שנגרמות לו הוצאות כבדות בגין פגיעתה של התובעת.

מספר טעמים ונימוקים לתביעה והם מפורטים בכתב התביעה, אשר נתמך בחוו"ד הנדסית. מכולם עולה כי הדלת המסתובבת (להלן: "הקרוסלה") דרכה יצאה התובעת הייתה לא תקינה, אם מפאת מהירותה, אם משום שלא הותקן בה חיישן העוצר את פעולתה במקרה בו נעצר אדם בתוכה ואם משום שלא הותקנו סביבה אזהרות שימנעו מעוברי אורח הנמנים על אוכלוסיות מיוחדות, דוגמת התובעת (כך, על פי הטענה), להשתמש בה.

לאחר שבחנתי את כלל הראיות, שקללתי את מכלול הנתונים, התרשמתי מן העדים באופן בלתי אמצעי, ולאחר שקראתי בעיון את כתבי טענות הצדדים ואת כתבי הסיכומים, מצאתי כי יש להטיל אחריות על הנתבעות בגין פגיעתה של התובעת וכי האחריות מחולקת בין הנתבעות באופן שווה. בהתאם, אני קובעת כי על הנתבעות לפצות את התובעת בסך של 186,187 ש"ח, בצירוף שכ"ט והוצאות משפט, הכל כפי שיפורט להלן.

<u>פתח דבר</u>

בעיון רב קראתי את כתבי הטענות ואת תצהירי העדות הראשית שהגישו הצדדים.

צודקות הנתבעות כי למקרא אלה עולה הרושם כי טענותיהם של התובעים מתמצות במהירות סיבובה של הקרוסלה וכי ניכר כי הם טופלים על מהירות זו לבדה את הטעמים להתרחשות התאונה ולפגיעת התובעת.

אף תצהירי העדות הראשית של התובעים מתמקדים במהירות הדלת וגם בחקירותיהם הנגדיות הם שבים ומדגישים את מהירותה הבלתי סבירה.

כפי שיפורט להלן, תחושותיהם אלה של התובעים אינן נתמכות בחומר הראיות שהגישו הם עצמם ואף אינן נתמכות בחוות הדעת ההנדסית שהגישו.

עם זאת, כתב התביעה מפרט עילות רשלנות נוספות, וכפי שיובהר להלן, אלה נתמכות בחומר הראיות ובעדויותיהם של התובעים ושל המומחים מטעם הצדדים.

בהתאם, מצאתי לדחות את טענותיה של התובעת בגין רשלנות הנתבעות בכל הנוגע למהירות הקרוסלה או לצורך במניעה מן התובעת לעשות בה שימוש והתביעה מתקבלת מפאת העילות הנוגעות לתו התקן הישראלי הרשמי ולחיישן הקרבה שבקרוסלה.

על כל אלה יפורט להלן.

אני מקבלת את טענת התובעים כי הקרוסלה אינה מאושרת על ידי מכון התקנים

1. אין חולק, והצדדים מסכימים, כי קיים תקן ישראלי רשמי לדלתות מסתובבות והקרוסלה כפופה לתקן הזה.

2. דורטק מודה כי הקרוסלה לא עברה תקינה וטענותיה בעניין זה רבות.

בין היתר טוענת דורטק כי הדלתות אותן היא מתקינה מיוצרות על פי דרישת הלקוח וכל אחת שונה מרעותה. בנסיבות אלה – טוענת דורטק – כי לא ניתן לקבל אישור מכון התקנים, כנדרש בחוק התקנים, התשי"ג – 1953.

3. בכל הכבוד, אין בידי לקבל טענה זו.

טענתה של דורטק אינה נתמכת בלשון החוק ואינה נתמכת בראיות. מלבד עדותו של מר [redacted], סמנכ"ל בנתבעת 2, לא הוצג כל מסמך ולא הוגשה כל ראיה שתוכיח כי יש בסיס לטענה: לא הוכח כי הקרוסלה מיובאת בחלקים, לא הוכח כי אין קרוסלה דומה לרעותה ולא הוכח כי אין צורך באישור מכון התקנים, גם אם מדובר בדלתות המיוצרות לפי דרישת הלקוח ולא בפס יצור.

4. דורטק טוענת עוד כי רכיבי הדלת עומדים בתקינה אירופאית שהיא מחמירה יותר מן התקינה הישראלית, אך גם טענה זו לא נתמכת בראיות, לא הוגשו דרישות התקן האירופי ולא הוצגו ראיות שילמדו כי חלקי הדלת אכן עומדים בדרישות תקניות כלשהן.

5. לטענת דורטק, לולא עמדה הדלת בדרישות התקינה לא היה מתקבל טופס 4 לאכלוס הבניין בו הותקנה הקרוסלה, אך מה חבל כי גם טענה זו לא הוכחה ולא הובאו לה ראיות.

6. התוצאה היא כי טענות דורטק באשר להיעדר צורך באישור מכון התקנים לקרוסלה נדחות.

7. במצב עניינים זה, לא ניתן לדחות את טענת התובעים ולפיהם הכוח שהפעילו כנפי הדלת על התובעת אינו עומד בדרישות התקן וכי לו עמדה הקרוסלה בדרישות התקן, לא הייתה נופלת התובעת ונפגעת גם לו נחבטה על ידי הדלת.

8. ודוקו, איני קובעת כי הדלת אינה תקינה או כי הכוח שמפעילות כנפיה חורג מן המותר, וזאת בהיעדר נתונים, שכן אלה לא הוגשו, לא על ידי התובעים ולא על ידי הנתבעות.

אלא, שמקום בו לא נבדקה הדלת ולא אושרה על ידי מכון התקנים, ומקום בו לא נבדקו הכוחות שמפעילות הכנפיים על המשתמשים בקרוסלה (לרבות התובעת) לא ניתן לשלול כי פגיעתה של התובעת הייתה נמנעת לו עמדה הדלת בדרישות התקן הישראלי הרשמי.

רוצה לומר, באין אישור מכון התקנים למוצר הדורש את אישור מכון התקנים ואשר לגביו קיים תקן ישראלי רשמי, לא ניתן לשלול כי הכוח שהפעילו כנפות הדלת על התובעת חרג מן המותר וגרם לפגיעתה של התובעת.

[redacted]

תיק חיצוני:

9. וייאמר, קביעתי זו אינה מושתתת לא על חוות דעתו של מומחה התובעים ולא על חקירתו הנגדית. אלה לא הועילו בדבר ולא ביססו כל טענה מטענות התביעה ומומחיותו של ד"ר ביקלס – בהקשר זה - לא באה בהם לידי ביטוי.

10. בנסיבות בהן התקינה דורטק דלת ללא אישור מכון התקנים ובנסיבות בהן התירה מגדל התקנה של דלת כאמור ולא עמדה על קיום החוק בבניין שבבעלותה ובהחזקתה הבלעדית, אני קובעת כי הן חבות באופן שווה בגין פגיעותיה של התובעת.

אני מקבלת את טענת התובעים באשר לחיישן הקרבה שבקרוסלה

11. טוענים התובעים כי ניתן היה להתקין חיישן אשר יביא לעצירתה של הקרוסלה מקום בו נעמד אדם בין כנפיה.

12. לטענת דורטק, חיישן כזה קיים (ר' סעיף 27-26 לתצהירו של מר [redacted] והתמונות שצורפו).

13. המומחה מטעם התובעים מעיד: "**כשאני הייתי התקן כזה לא עבד. אני לא יודע אם היה או לא היה, אם היה הוא היה עוצר לי את הדלת בזמן שעברתי**" (עמ' 23 שורה 10-9).

14. מן המקובץ עולה כי הן התובעים והן דורטק סבורים כי יש מקום, טעם וכנראה אף צורך בקיומו של חיישן קירבה המזהה משתמש הנעצר בתוך הקרוסלה וגורם לה לעמוד.

15. אין חולק כי בעת שהשתמשה התובעת בקרוסלה לא הופעל חיישן כזה.

כך, הסרטון שהוגש לתיק בית המשפט מלמד כי הדלת נעצרה רק *לאחר* שכנפה פגעה בתובעת והפילה אותה ארצה (עמ' 38 שורה 16).

16. בנסיבות בהן מודות הנתבעות (או למצער, מודה דורטק) כי קיים חיישן קרבה ויש בו צורך, אני קובעת כי הנתבעות התרשלו כלפי התובעת בכך שלא פעל בעת התרחשות התאונה ובכך שלא מנע מכנפי הקרוסלה לפגוע בתובעת.

17. לעניין זה, איני רואה רבותא בכך שהתקן הישראלי הרשמי אינו דורש התקנה של חיישן קרבה בדלתות מסתובבות.

ראשית, כאמור, הנתבעת עצמה מודה כי חיישן כאמור מותקן בקרוסלה ודבר זה כשלעצמו מלמד על הצורך בקיומו.

שנית, כבר נקבע בפסיקה – לא אחת – כי "עמידה עיוורת בכללי התקן לא תשחרר את היצרן מאחריותו בנזיקין אם השאיר במודע במוצר שסיפק לציבור, סיכון של היפגעות" (ע"א 608/87, 24.11.92).

18. לפיכך, מקום בו מודה יצרנית הקרוסלה ומתקינתה כי יש צורך בחיישן קרבה או למצער כי לא נדרשים אמצעים מיוחדים או עלויות מוגברות לשם התקנתו של חיישן כזה ומקום בו יכול החיישן למנוע תאונות, דוגמת זו בה נפגעה התובעת, אני קובעת כי הנתבעות התרשלו כלפי התובעת בעניין זה.

19. מגדל טוענת כי ככל שקיימת אחריות בגין פגיעת התובעת יש להטילה על דורטק, הן משום שהתקינה את הדלת והן משום שזמן קצר קודם לתאונה ([redacted]) הוזמנה דורטק לתיקון תקלה בגלאי החיצוני של הדלת.

20. תומך בטענתה זו של מגדל דו"ח "היסטוריית פריט" שצורף הן לתצהירו של מר [redacted] מטעם דורטק והן לחוות דעת המומחה ההנדסי שהגישה מגדל.

21. דורטק טוענת כי הקרוסלה לא הייתה "**תחת חוזה שירות ותחזוקה וכי הדלת לא הייתה תחת שליטת החברה ו/או תחת טיפולה הבלעדי**" (סעיף 11 לתצהירו של מר [redacted]). לטענתה, "**בהתאם להוראות היצרן, כתוב במפורש כי נדרש לתחזקה באופן שוטף**".

מטעמים אלה, טוענת דורטק, ככל שמוטלת על הנתבעות חבות בגין פעולתה של הקרוסלה, יש להטיל את החבות על מגדל.

גם טענותיה של דורטק נתמכות כדבעי במסמכים, אשר צורפו לתצהירו של מר [redacted].

22. ראיות נוספות לא הובאו, לא באשר לטעמים בגינם לא פעל חיישן הקרבה בעת שהתובעת השתמשה בקרוסלה, לא באשר לתקלות נוספות שאירעו בקרוסלה ולא באשר לאופן הפעלתו של חיישן הקרבה ולפעולתו.

23. בנסיבות בהן ויתרה מגדל על שירות שוטף לקרוסלה ובכך הביאה לתחזוקה לוקה של הקרוסלה (על פי טענות דורטק ומכוח הסכם השירות) ומאידך, תיקון טכנאי של דורטק את הדלת זמן קצר

[redacted]

תיק חיצוני:

קודם לתאונה נשוא התביעה (כחודש בלבד) אך לא בדק את חיישן הקרבה, אני קובעת כי יש לחלק את האחריות לפגיעת התובעת באופן שווה בין שתי הנתבעות.

24. טענותיהם האחרות של התובעים נדחות, באשר לא הוכחו או הוכחו כלא נכונות כלל:

טענת התביעה כי הקרוסלה הסתובבה מהר מדי נדחית

25. עיקר טענותיה של התובעת, הן בתצהיר עדות ראשית שהגישה והן בחקירתה הנגדית, הוא כי הקרוסלה הסתובבה מהר מדי (עמ' 4 לפרוטוקול, שורות 25-22; עמ' 5, שורות 25-24).

לטענת התובעת, היא מנוסה בשימוש בקרוסלות (עמ' 4, שורות 32-31), אך הקרוסלה נשוא התביעה הסתובבה מהר יותר מן הקרוסלות בהן השתמשה עד למועד התאונה וזה הדבר אשר גרם לפגיעתה.

26. בתצהיר עדותו הראשית, תמך התובע בגרסת אמו ושב וטען כי מהירות הקרוסלה הייתה דבר יוצא דופן שלא ראה כדוגמתו.

27. כך חזר והעיד התובע גם בחקירתו הנגדית (עמ' 28, שורות 9-7, שורה 28, שורות 34-30), הגם שניכרו בעדותו ניצני הסתייגות מן הגרסה החד משמעית שהועמדה בכתב התביעה, בתצהיר עדותו הראשית ובעדותה המוקדמת של התובעת.

28. אלא, שטענה זו של התובעים כאילו חרגה מהירותה של הקרוסלה מן המקובל או הסביר, נדחתה מניה וביה על ידי מומחה התביעה עצמו.

29. ראשית, הבהיר המומחה מטעם התובעים, ד"ר ביקלס, כי לא ניתן כלל להעריך את מהירות הקרוסלה ללא הכלים המתאימים. על פי עדותו, אין זה סביר כי בידי התובעים – או מי מהם – להעריך את מהירות הקרוסלה על פי אומדן העין או קצב ההליכה (עמ' 16 לפרוטוקול, שורות 12-8).

30. לא זו אף זו, בעדותו מבהיר מומחה התביעה כי לא הבחין במהירות יוצאת מגדר הרגיל של הקרוסלה, או במהירות שאינה תקינה או מקובלת.

31. מכאן, כי טענות התובעים הם גרסה עובדתית שאין לה הוכחה או בסיס וכי בדין ובצדק הכחישו הנתבעות כי מהירות הקרוסלה הייתה גבוהה מן המותר.

[redacted]

32. על כן, אני דוחה את טענת התביעה כי מהירות הסיבוב של הקרוסלה היא זו שהביאה לפגיעתה של התובעת.

33. אוסיף עוד – כפי שכבר הובהר לעיל - כי צודקת מגדל בטענות המועלות בסיכומיה ולפיהן, התובעים תולים את פגיעתה של התובעת במהירותה של הדלת המסתובבת.

נכון הוא כי קריאת תצהיריהם של התובעים מלמדת כי על פי הבנתם, הגורם לנפילת התובעת ופגיעתה הוא מהירותה של הדלת המסתובבת. הא ותו לאו.

34. אלא שמקום בו נמצאו כשלים בקרוסלה, וכפי שפורט, לא תחושותיהם של התובעים יביאו לקבלתה של התביעה או לדחייתה כי אם המצב העובדתי המסתמן ממכלול העדויות והראיות.

טענת התביעה כי התובעת סובלת ממוגבלות גופנית או כי אין לה הידע והמיומנות לעבור בשערי הקרוסלה נדחית ונדחית גם הטענה כאילו הקרוסלה היא דבר מסוכן.

35. ראשית, התובעים עצמם דוחים טענה זו מכל וכל.

כך התובעת בתצהיר עדותה הראשית (סעיף 15, 39) ובחקירתה הנגדית: עמ' 4 שורות 6-7, 31-32; עמ' 5, שורות 1-4, 26-27;

וכך גם בנה של התובעת בעדותו: סעיף 6 לתצהיר העדות הראשית; עמ' 27, שורות 15-19.

36. בעדותו של התובע, המכיר את התובעת טוב מכולם נשללת גם טענתו של ב"כ התובעים כאילו התובעת מעידה על עצמה דברים שאינם נכונים.

37. על כן, אני דוחה את טענת התובעים באשר לכוחה, יכולותיה ומיומנויותיה של התובעת.

38. זאת ועוד, התובעת עצמה מעידה כי היא משתמשת רבות בדלתות מסתובבות וכי היא מיומנת בשימוש בהן (ר' לעיל).

39. מכל מקום, כפי שטענו הנתבעות וכעולה גם מן הסרטון שהוגש, משני צדיה של הקרוסלה דלתות רגילות, בהן יכולים היו התובעים להשתמש הן בבואם אל הבניין והן בצאתם הימנו.

[redacted]

40. על פי עדותו, התובע אינו זוכר את קיומן של הדלתות ואינו זוכר אם הבחין בהן עת נכנסו הוא ואמו אל הבניין או עת ביקשו לצאת ממנו (עמ' 26). גם התובעת לא שמה לב לקיומן של הדלתות הרגילות (עמ' 2, שורות 30-29; עמ' 7, משורה 27).

עולה, כי בחירתם של התובעים להיכנס אל הבניין ולצאת ממנו דרך הקרוסלה, הייתה בחירה טבעית בעיניהם, מובנת מאליה.

41. מכאן כי התובעים עצמם לא ראו בקרוסלה דבר מסוכן, לא ביקשו למצוא דרך 'בטוחה' יותר להיכנס אל הבניין או לצאת הימנו, וסברו כי שימוש בקרוסלה אינו למעלה מכפי כוחותיה, מסוגלותה ומיומנותה של התובעת.

42. בנסיבות אלה, עולה התמיהה, כיצד בידי התובעים להלין על כי הנתבעות לא אבחנו את התובעת ככזו הנדרשת לעזרה בשימוש בקרוסלה, מקום בו הם עצמם אינם סבורים כך.

43. הדברים אמורים ביתר שאת, מקום בו על פי עדויותיהם של התובעים, נכנסה התובעת אל הבניין כשהיא אינה חשה בטוב (סעיף 19 לתצהיר התובעת; סעיף 9 לתצהיר התובע; עמ' 2, שורות 26-25).

44. על אף זאת, בחרה התובעת - ובחר בנה - להיכנס דרך הקרוסלה.

45. נדמה כי השתלשלות אירועים זו שומטת את הקרקע תחת טענות התביעה בדבר החובה המוטלת על הנתבעות להזהיר את התובעת מפני שימוש בקרוסלה או להציב מאן דהו שימנע ממנה להשתמש בה.

שכן, אם לא היה כל קושי בשימושה של התובעת בקרוסלה בעת כניסתה לבניין כשהיא אינה חשה בטוב, קל וחומר כי לא צפוי כל קושי בשימוש זה כשהיא יוצאת את הבניין לאחר שהתאוששה – על פי דבריה (ר' לדוג' סעיף 24 לתצהיר עדותה הראשית של התובעת) - וכשהיא כבר מכירה את הקרוסלה, בה עשתה שימוש זה לא מכבר, עת נכנסה אל הבניין.

46. בנסיבות אלה, נדחית גם טענת התביעה כי היה על הנתבעות להציב אדם או שילוט שימנע מן התובעת לעשות שימוש בקרוסלה, שכן נכון למועד התרחשות התאונה – ועל פי עדויות התובעים –אין לתובעת כל מאפיין שימנע ממנה שימוש בקרוסלה.

47. למעלה מן הצורך אעיר אך זאת:

[redacted]

גם לו סבלה התובעת ממגבלה גופנית כלשהי, איני סבורה כי שלט שהיה מוצב היה מונע את התרחשות התאונה.

התובעים לא הבחינו בדלתות רגילות הקיימות בסמוך לקרוסלה והתובעת לא הבחינה בלחצן המותקן לשימושם של בעלי מוגבלויות (עמ' 8, שורות 5-6). סביר להניח כי גם אם היה מוצב שילוט כאמור, לא מן הנמנע כי התובעת לא הייתה מבחינה אף בו.

48. זאת ועוד, איני סבורה כי יש לחייב את מגדל או כל בעל מקרקעין או מחזיק מקרקעין מסוגה בהצבת שומר שימנע ממי שנחזה להיות קשיש לעשות שימוש בדלתות מסתובבות.

49. הלכה למעשה, התביעה מבקשת את בית המשפט ליטול מכל קשיש וישישה את הזכות והיכולת לנהל את חייהם כרצונם, ללא תלות או קשר למצבם הפיזי או הקוגניטיבי.

ודוקו, על פי עדויות התביעה, הייתה התובעת במצב שפיר לחלוטין – פיזית ואחרת – עובר לתאונה.

האם במצב עניינים זה לא הייתה זועפת התובעת – בצדק – על מי שהיה מנסה להגביל את צעדיה או למנוע ממנה פעולה כלשהי, שעל פי יכולותיה (לטענתה) אין לה כל קושי לבצע?

זאת ועוד, מהו הבסיס החוקי או האחר למניעת זכותה של התובעת לחייה ולגופה ולהעברתם לזר אקראי כלשהו, אך מפאת גילה המתקדם?

שמא דורשת התביעה כי ניתן סימנים בכל מי שגילו מתקדם? ומהם הסימנים אותם יש לתת?
האם סימני גיל?
סימני מגדר?
גיליון רפואי?

50. בכל הכבוד, טענה כזו אינה מכבדת את התובעת או את קבוצת הגיל עליה היא נמנית, אין לה יסוד עובדתי או אחר ואין לי אלא לדחותה בשתי ידיים, גם אם המומחה מטעם מגדל סובר אחרת.

[redacted]

תיק חיצוני:

51. מקום בו מעידים התובעת ובנה כי מצבה הפיזי והקוגניטיבי היה שפיר לחלוטין עובר לתאונה, לא הונחה כל תשתית עובדתית או אחרת שיכולה לבסס קביעה כי יש לשלול מן התובעת את היכולת לבחור בדרך בה היא בוחרת לילך.

52. הדברים נכונים שבעתיים לאחר צפייה בסרטון המלמדת כי התובעת מיהרה לצאת והותירה את התובע משתרך מאחור. אף התובעת מעידה כך: "**אני הייתי ממהרת ללכת והוא הלך אחרי**" (עמ' 8 שורה 4).

האם ניתן לקבוע כי במצב כזה, יש להשית חובה על שומר שיוצב בבניין למנוע מן התובעת שימוש בקרוסלה?

לטעמי, התשובה לשאלה זו שלילית, אף בטרם התייחסתי לעלויות הכרוכות בהחלתה של חובה כזו.

53. מכל מקום, אני מקבלת במלואן את טענותיהן של הנתבעות בהקשר זה, ובעיקר את הטענות באשר לשילוט שהוצב על גבי הדלת ולטענותיו הבלתי הגיוניות של מומחה התביעה כלפי שילוט זה.

54. מן המקובץ עולה כי הנתבעות חבות בגין נזקיה של התובעת מפאת היעדר תקינה וחדלותו של חיישן קרבה, אך אין להטיל עליהן אחריות לא בגין מהירותה של הדלת, לא בגין היעדר שילוט או הכוונה ולא משום מצבה הגופני או הקוגנטיבי של התובעת.

אשם תורם

55. התובעת תרמה לפגיעותיה בתאונה:

הסרטון שהוגש מלמד כי התובעת נעצרה לפתע פתאום, עצירה מלאה, בתוך טווח הדלתות בעת שסיימה את יציאתה מן הבניין והיה עליה להתרחק מן הקרוסלה.

להתנהגות זו של התובעת לא בא כל הסבר או טעם והיא תרמה תרומה של ממש להתרחשותה של התאונה.

[redacted]

תיק חיצוני:

56. לכך יש להוסיף פעולות ומחדלים נוספים של התובעת, אשר תרמו להתרחשות התאונה:

התובעת התעקשה להיכנס לבניין משרדים סגור;
התובעת נמנעה מלהשתמש בדלת רגילה שהוצבה בסמוך לקרוסלה (אף לא הבחינה בה על פי עדותה);
התובעת סברה כי יש בכוחה וביכולותיה לצאת את הבניין דרך הקרוסלה, על אף שבכתב התביעה היא טוענת שאין זה כך;
התובעת מיהרה לצאת ולא שתה את לבה למיקומו של התובע ולמעשיו;
התובעת לא המתינה לתובע על מנת שילווה אותה בעת צאתה מן הבניין דרך הקרוסלה;
התובעת לא הפעילה את הלחצן המוצב בקרוסלה והמתאים אותה לשימושם של בעלי מוגבלויות;

57. בגין כל אלה, אני קובעת כי לתובעת תרומה בשיעור של 50% לפגיעתה ונזקיה.

58. אף לתובע תרומה לפגיעתה של התובעת בתאונה.

אמנם, לתובעים טענות רבות כלפי הנתבעות ועיקרן חובתן של הנתבעות למנוע מן התובעת שימוש בקרוסלה מפאת גילה ומצבה הרפואי.

אלא שכפי שפירטתי בהרחבה לעיל, התובעת לוותה בבנה התובע, המודע לגילה ולמגבלותיה ואשר בהימצאו יש כדי להסיר אחריות מכתפיו של כל אדם מטעם הנתבעות אשר היה מוצב סמוך לדלת, גם לו קבעתי כי הייתה חובה להציבו (ואיני קובעת כך).

59. זאת ועוד, במעשיו ובמחדליו תרם התובע להתרחשות התאונה ותוצאותיה ויתכן כי התאונה הייתה נמנעת לו פעל התובע באופן שונה; בין היתר:

התובע התעקש להיכנס לבניין משרדים סגור;
התובע נכנס עם התובעת דרך הקרוסלה ובצאתם את הבניין לא כיוון אותה אל הדלת הרגילה המצויה בסמוך לקרוסלה;
התובע לא התריע בפני התובעת על מסוכנותה של הקרוסלה כלפיה ולא מנע ממנה להשתמש בה;
התובע התמהמה בצאתו והשתהה מאחורי אמו מטעמיו (עמ' 27, שורות 27-29) מבלי להשית לבו למגבלותיה הנטענות בכתב התביעה;

על אף שלטענת התובעים לא חשה התובעת בטוב, התובע לא תמך בה בצאתה ולא נכנס עמה בין כנפות הקרוסלה, באותה מחיצה.
התובע לא הפעיל את הלחצן המוצב בקרוסלה והמתאים אותה לשימושם של בעלי מוגבלויות ולא התריע בפני אמו כי עליה לעשות כן;

60. על יסוד כל המפורט לעיל, אני מעריכה את תרומתו של התובע לתאונה בה נפגעה התובעת בשיעור של 50%.

<u>הנזק</u>

61. נכותה של התובעת נקבעה על ידי מומחי הצדדים בתחום האורתופדיה: ד"ר רובינסון מטעם התובעת (נכות רפואית בשיעור משוקלל של 33.5%) וד"ר ביאליק מטעם הנתבעות (נכות רפואית בשיעור משוקלל של 14.5%).

62. הצדדים הגיעו להסכמה בדבר מיצוע הנכות הרפואית שנקבעה על ידי מומחי הצדדים ולנכות רפואית מוסכמת בשיעור של 24% לצרכי ההליך דנן, לרבות פסק דין.

ראשי הנזק

<u>כאב וסבל</u>

63. בתאונה נחבלה התובעת באופן קשה וספגה פגיעות כמעט בכל חלקי גופה.

64. בין היתר, סבלה התובעת שברים באגן ושבר ברדיוס דיסטאלי של היד השמאלית וסבלה גם מפגיעות פנימיות.

65. התובעת אושפזה עד ליום [redacted] (34 ימים) ובמהלך האשפוז עברה – בין היתר - טיפול ניתוחי בשבר שבידה השמאלית והיד גובסה.

גם לפי חוות הדעת הרפואית מטעם ההגנה, נראה השבר בעצם הרדיוס מחובר בקיצור.

66. בהתחשב בגילה המתקדם של התובעת, בתקופת האשפוז הארוכה, במנת חלקה בעת האשפוז ובהשפעת התאונה על חייה, כפי שגם התרשמתי בעת מתן עדותה לפניי, אני פוסקת לה בראש נזק זה פיצוי בגובה **150,000** ₪.

<u>עזרת הזולת (עבר ועתיד)</u>

67. התובעים טוענים כי התובעת נזקקה לעזרה צמודה של התובע משך כל תקופת האשפוז במרכז הרפואי ע"ש [redacted] (להלן: "[redacted]") וגם לאחר מכן, כאשר שהתה בבית החלמה.

68. לטענתם, התובע "שהה לצד התובעת עד שעות הערב, וטיפל בתובעת וסעד אותה במשך שעות רבות כל יום..." וכן כי ליווה את התובעת לכל טיפולי הפיזיותרפיה ולכל הביקורות הרפואיות.

69. עוד טוענים התובעים כי מאז שחזרה התובעת לביתה, "סועד אותה בנה התובע מס' 2 מהתגורר עמה, ומאחר והיא מתקשה להתלבש בכוחות עצמה הוא מסייע לה בהלבשה, ומקלח אותה מאחר והיא אינה מסוגלת להתרחץ בכוחות עצמה ונזקקת לעזרה צמודה ותמיכה במקלחת והוא מגיש לה את האוכל כמו כן דואג להביא לה טיטולים להם היא נזקקת עקב בריחות השתן מהן היא סובלת עקב התאונה והוא מסיע אותה ומלווה אותה לכל הטיפולים הרפואיים ולביקורות בקופ"ח ובבית חולים "[redacted]" (סעיף 18 לסיכומי התובעים).

בגין אלה, דורשים התובעים פיצוי לתובע לפי 4,000 ₪ לחודש, הן לעבר והן לעתיד.

70. מלבד פיצוי זה, דורשים התובעים פיצוי עבור התובעת בגין עזרה וסיעוד לעתיד עבור העסקת מטפלת סיעודית צמודה, לולא היה מתגורר עמה התובע ומטפל בה.

71. לאחר שבחנתי את הראיות שהוגשו (לרבות הערכה תפקודית שבוצעה על ידי רופאה גריאטרית מטעם קופ"ח [redacted]), את כתבי הטענות ולאחר שהתרשמתי מעדויות התובעים, לרבות בחקירה נגדית, אני סבורה כי יש לפצות את התובע בעבור עזרה וסיעוד בהיקף של שעתיים ביום וזאת מיום שחרורה של התובעת מן האשפוז [redacted] ועד היום וכן לעתיד. זאת, נוכח התיעוד באשר למצבה התפקודי עם שחרורה מבית החולים, בשים לב לעדותה ובהתחשב בהערכת התלות שבוצעה לה בשנת 2018 המלמדת על מידת התפקודיות של התובעת (ואינה מפרידה בין צרכיה עובר לתאונה לבין צרכיה לאחר התאונה).

[redacted]

תיק חיצוני:

72. באין ראיות באשר לעלותה של שעת סיעוד, אני מעריכה את עלותה של שעת סיעוד ב-50 ₪, הן לעבר והן לעתיד וזאת בשים לב לשכר המינימום לשעה מחד, ולעלויות המעביד ואופי העבודה מאידך.

73. בהתאם, אני פוסקת לתובע פיצוי בראש נזק זה בסך של 182,500 ש"ח (50 ₪ X שעתיים ביום X 5 שנים).

סכום זה כולל גם הוצאות שהוציא התובע ועזרה שהושיט לאמו בימי האשפוז הרפואי, שכן לא הובאו ראיות בגין הוצאות יוצאות דופן או עזרה החורגת מגדר הסביר בגין תקופה זו. ככל שנגרמו כאלה, הן נכללות בפיצוי שנפסק.

74. בהתאם לקביעתי ולפיה לתובע תרומה בשיעור של 50% לפגיעתה של התובעת בתאונה, יופחת הפיצוי לו זכאי התובע בשיעור תרומתו לתאונה.

לפיכך, יעמוד סכום הפיצוי בראש נזק זה על הסך של 91,250 ₪.

75. לתובעת אני פוסקת בראש נזק זה (עבור העתיד) פיצוי בסך של 121,125 ₪ על בסיס היסודות הנ"ל ובהערכה של עוד 3.5 שנות חיים על פי חישובים סטטיסטיים (מ.ה 39.822).

76. על כן, יעמוד מלוא הפיצוי בראש נזק זה על סך של 212,375 ₪.

הוצאות רפואיות + הוצאות נסיעה (עבר ועתיד)

77. על פי המסמכים הרפואיים שצירפו התובעים, שוחררה התובעת מהמחלקה הגריאטרית במרכז הרפואי ע"ש [redacted] ביום [redacted], כשהיא עצמאית בהליכה עם הליכון וזקוקה להשגחה בניידות מחוץ לבית, עזרה ברחצה והגשת אוכל.

78. במכתב השחרור מבית החולים נרשם כי מבחינה פיזיותרפית מומלץ לתובעת המשך מעקב וטיפול בקהילה.

79. מבחינת ריפוי בעיסוק נמצא כי קיימת הגבלה בסוף טווחי התנועה בכתף מימין ומשמאל ויש סד קנוי לייצוב שורש כף היד.

[redacted]

תיק חיצוני:

80. התובעת שוחררה כשהיא מתמצאת בזמן, במקום ובסיטואציה ומסרבת לבצע בדיקות לתפקודה הקוגניטיבי.

81. מבחינה תפקודית נמצא כי התובעת עצמאית בלבוש פלג גוף עליון, בהורדת מכנסיים, בנעילת נעליים ובגריבת גרביים אך זקוקה להשגחה בלבוש מכנסיים.

82. התובעת עצמאית בקיפול כביסה וזקוקה לתזכורות חוזרות לשמירה על בטיחות בעת הכנת שתיה חמה.

83. מבחינת ריפוי בעיסוק נרשם כי התובעת זקוקה ל"המשך טיפול ריפוי בעיסוק במסגרת קופת חולים בה מבוטחת".

84. תחת ראש הפרק של המלצות כלליות נרשם כי מומלצת עזרה בבית במסגרת חוק סיעוד של ביטוח לאומי, פיזיותרפיה בבית במסגרת קופ"ח, המשך מעקב וטיפול רפואיים ועוד.

85. מהמכלול עולה כי אין בסיס לטענות התובעים בסיכומיהם כאילו התובע "לא היה יכול בשום פנים להחזיר את התובעת לביתה במצבה מאחר והוא לא היה יכול לטפל בה שם..."

86. מכאן כי בחירתה של התובעת – או בחירתם של התובעים – לשכנה בבית החלמה עד ליום [redacted] לא הייתה מחוייבת המציאות.

לפיכך, לא מצאתי לפסוק לתובעים החזר הוצאות שהותה של התובעת בבית ההחלמה והפיצוי עבור תקופה זו ומעבר לפיצוי שנפסק לעיל בראש הנזק של עזרה וסיעוד.

87. התובעים טוענים כי עקב ובגין התאונה "חלה החמרה קשה בשליטה על הסוגרים והחלו דליפות שתן".

מדובר בטענה שלא הובאו לה כל ראיות ואף המומחה מטעם התובעת אינו קושר בין הדברים בחוות דעתו.

לפיכך, איני מוצאת לפסוק כל פיצוי בגין עלויות טיטולים להן טוענים התובעים.

[redacted]

תיק חיצוני:

88. עם זאת, נוכח פגיעותיה של התובעת, הטיפולים להם היא נזקקת וההוצאות הכרוכות בהם – לרבות עבור נסיעות - כמו גם הוצאות רפואיות שנגרמו לה בעבר (רולטור וסד ליד, לדוגמא), ובאין ראיות על הוצאות בפועל, מצאתי לפסוק לתובעת פיצוי גלובאלי בראש נזק זה בסך של 10,000 ₪ לעבר ולעתיד.

89. <u>סיכום ראשי הנזק</u>

כאב וסבל -	150,000 ₪
עזרה וסיעוד -	212,375 ₪
הוצאות -	10,000 ₪
סה"כ	372,375 ₪
אשם תורם	- 186,188 ₪ (הפחתה)
סה"כ	186,187 ש"ח

<u>סוף דבר</u>

90. בתוך שלושים ימים מהיום ישלמו הנתבעות – ביחד ולחוד - לתובעים סך של 186,187 ₪ בצירוף אגרת משפט ועלות חוות"ד מטעם התביעה (רפואית והנדסית, כנגד קבלות) ובתוספת שכ"ט עו"ד בסך כולל של 43,568 ₪.

ניתן היום, כ"ב ניסן תשפ"א, 04 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

ליעד שגב, שופטת